DUMNEZEU TATĂL - PREOTUL TATĂ

Introducere

În atmosfera premergătoare marelui Jubileu, Biserica şi, într-un chip deosebit, sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea ne invită să-l descoperim pe Dumnezeu Tatăl şi iubirea sa veşnică, să experimentăm marea realitate prin care am fost aleşi să fim fiii săi şi să tresăltăm de bucurie când ne binecuvântează, ne îmbrăţişează, ne iartă şi ne îmbracă în haina cea nouă, ne dă inelul fidelităţii şi face sărbătoare pentru că ne-am întors la El şi-l numim cu numele de Tată (Abba).

Ne sunt oferite atâtea ocazii pentru a pătrunde în acest adevăr şi pentru a-l trăi în viaţa noastră. Sunt atâtea posibilităţi şi căi de a ne apropia şi aprofunda acest mister al credinţei noastre. Bibliştii ne ajută să-l descoperim pe paginile Vechiului Testament şi, mai ales, în scrierile Noului Legământ; Părinţii Bisericii ne-au lăsat atâtea mărturii despre fiinţa Tatălui atunci când ne-au explicat misterul unui Dumnezeu în trei persoane, oprindu-se cu predilecţie asupra Tatălui, izvorul întregii vieţi şi Creatorul a toate; marii teologi s-au străduit şi continuă să ne facă să înţelegem unica natură divină şi treimea persoanelor în marele mister de iubire.

Colocviul teologic care se desfăşoară la Iaşi sub egida Institutului Teologic Romano-Catolic şi în colaborare cu Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iaşi şi cu aportul unor personalităţi din lumea profesorilor laici creştini, are tocmai această menire de a ne ajuta să dăm la o parte vălul ce acoperă marele mister al lui Dumnezeu, Părintele tuturor, Tatăl nostru ceresc, cel pe care ni l-a descoperit Fiul numindu-l *Abba! Tată!* şi pe care noi, luminaţi de Duhul Sfânt, trebuie să-l invocăm cu încredere de fii.

Cadru biblic asupra adevărului lui Dumnezeu Tatăl

Ştiind că alţi specialişti au pus bazele biblice ale acestui adevăr mă voi limita la câteva precizări care ne vin de la însuşi Isus Cristos şi din partea sfântului Paul.

Este clar că în Vechiul Testament şi în iudaism Dumnezeu este cunoscut ca Părinte şi Israelul face experienţa bunătăţii sale în atâtea împrejurări. Totuşi termenul de Tată aplicat lui Iahve apare relativ rar (de 15 ori în Vechiul Testament). Accentul cade mai ales asupra lui Dumnezeu ca *unul* cu totul diferit de oameni, chiar dacă i se simte prezenţa şi vecinătatea. Dumnezeu este Sfânt şi Transcendent, Suveran şi Stăpân peste toate (căruia nu i se poate pomeni nici numele). Era necesar să fie considerat astfel pentru a se distinge astfel de numeroasele divinităţi ale timpului concepute după imaginea omului.

Marii profeţi ca Osea, Isaia, atunci când vorbesc despre relaţia lui Israel cu Dumnezeu, se folosesc de termenul *filiaţie* şi prezintă această filiaţie ca un semn de iubire paternă din partea lui Dumnezeu. Israel e considerat ca un fiu ce nu poate fi abandonat (cf. *Os* 11,1-11), iar el are curaj să i se adreseze cu încredere: *Tu, Doamne, eşti Tatăl nostru* (cf. *Is* 63,16). Această conştiinţă filială era o convingere a întregului popor al lui Israel ca şi a regelui în raport cu Dumnezeu.

Rugăciunea publică, dar şi cea particulară de mai târziu, va fi o caracteristică a poporului israelit şi a fiecărei persoane în parte, prin care se va îndrepta spre Dumnezeu, ca spre propriul Tată: *Doamne, Părintele meu şi Dumnezeul vieţii mele*, cum ne relatează Cartea lui Isus Sirah şi a lui Tobia (cf. *Sir* 23,14; 51,10; *Tob* 13,4).

În Noul Testament, Isus nu vorbeşte despre un Dumnezeu diferit de cel pe care israeliţii îl recunoşteau şi îl adorau: Stăpânul universului şi al istoriei, un Dumnezeu aproape de oameni, un Dumnezeu al harului plin de milostivire. Diferenţa şi contrastul între învăţătura lui Cristos şi convingerea religioasă a unor curente şi păreri din iudaism se referă la modul de a înţelege această suveranitate şi stăpânire şi această iubire a lui Dumnezeu faţă de oameni.

Chiar dacă profeții și autorii sacri au scris sub inspirația divină prezentându-l pe Iahve ca Stăpânul și Suveranul universului, ca un Păstor și Părinte, ca un Tată care-și iubește poporul și fiii, Isus ne-a adus adevărata revelație, adevărata învățătură despre Tatăl ceresc și despre Tatăl nostru. Isus, spre deosebire de scriitorii epocii, este singurul care cunoaște direct voința lui Dumnezeu, fără influența legii și a cazuisticii iudaice. El ne prezintă atât suveranitatea sa cât și apropierea pe care o are față de fiecare om, manifestându-se ca un *tată*, ca un tată binevoitor față de toți, mai ales față de cei lipsiți pentru a le oferi prietenia sa. Isus ne descoperă paternitatea divină atât prin învățătura sa cât și prin comportamentul său. În contrast cu Ioan Botezătorul care vestește un judecător amenințător, Isus proclamă un adevăr care trebuie să trezească bucurie și încredere: Dumnezeul nostru este aproape de noi; este timp de sărbătoare (cf. *Mc* 2,19), banchetul este gata pregătit (cf. *Lc* 14,16), regele care vine iartă orice datorie (cf. *Mt* 18,23). Odată cu Isus care cutreiera orașele și satele Galileii, Dumnezeu a pornit la drum în căutarea omului. El intră între oameni și poate fi întâlnit în însăși existența lor zilnică.

Dumnezeu, așa cum este prezentat în parabolele din Evanghelii, nu este un Dumnezeu care așteaptă, El însuși ca și Tată face primul pas, ia primul inițiativa, iar alegerea definitivă a omului pentru Dumnezeu nu este rezultatul unui lung drum de pocăință, ci urmarea firească a intrării și revărsării iubirii lui Dumnezeu în om. Și acest Dumnezeu care a decis să meargă în căutarea omului are o predilecție specială pentru cei săraci, marginalizați, pentru cei care nu mai au nici o speranță; lor le sunt adresate fericirile. Dumnezeu ca un rege generos și ideal este mereu dispus să intervină în favoarea acestor dezmoșteniți.

Ce vrea să spună faptul că Isus merge îi caută pe cei păcătoși și stă la masă cu ei?

Isus ne descoperă așadar un Dumnezeu care, se îndreaptă să-l caute pe cel pierdut, face primul pas și oferă tuturor, în mod gratuit, un raport nou și personal fără să țină cont de meritul sau nemeritul omului. În aceasta constă, așadar, iubirea Tatălui pe care orice discipol e chemat s-o imite: iubirea fără margini în favoarea tuturor. Discipolul nu este perfect când gândește că este fără defecte, dar atunci când, ca un adevărat și autentic fiu al lui Dumnezeu, imită iubirea Tatălui, fără rezerve și limite, care face să coboare soarele și ploaia și peste buni și peste cei răi (cf. *Mt* 5,45).

Când Isus vorbește despre această iubire a Tatălui, o face pentru că El însuși a trăit-o și a experimentat-o și în veșnicie și în timp. Ucenicii au rămas impresionați de modul cu totul particular cu care Isus se adresează Părintelui ceresc, numindu-l *Abba*, adică *Tată*, tată bun, generos, iubitor, *Tăticule!* am spune noi în limbaj familial.

Evangheliștii Matei și Luca ne fac să pătrundem mai bine în această relație intimă, atunci când ne prezintă chiar cuvintele lui Isus: *Da, Părinte, căci așa a fost bunăvoirea înaintea ta. Toate mi-au fost date de către Tatăl meu și nimeni nu cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni, decât numai Fiul și cel căruia va voi Fiul să-i descopere* (*Mt* 11,26-27).

Este vorba de o cunoaștere cu totul nouă și particulară a lui Dumnezeu pentru relația sa intimă cu Tatăl. Iar omul care intră în raport direct și personal cu Isus intră prin el în relație specială cu Tatăl lui Isus. Omul este introdus în comuniunea de iubire cu Tatăl în măsura în care acceptă să intre în comuniune cu Isus, Fiul său, iar Isus nu vrea nimic altceva decât să-l facă cunoscut pe Tatăl și toți să i se adreseze numindu-l și ei *Tată*. Acesta este sensul rugăciunii pe care ne-a transmis-o și ne-a învățat-o Isus când le-a cerut ucenicilor să se roage spunând: *Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vie împărăția ta, facă-se voia ta* (*Mt* 6,9-13).

Isus și Tatăl

Misiunea lui Isus a fost, așadar, să-l descopere oamenilor pe Tatăl, ca oamenii să-l cunoască și să-l iubească. Pentru acest lucru El a predicat, le-a vorbit ucenicilor, le-a arătat adevărul și i-a investit să-l anunțe până la marginile pământului.

Dacă Isus a arătat adevărata faţă a Tatălui şi a demonstrat lumii iubirea sa, apostolii, ucenicii, urmaşii lor - episcopii şi preoţii trebuie să o facă şi ei până la sfârşitul veacurilor. *Eu sunt calea, adevărul şi viaţa, nimeni nu vine la Tatăl decât prin mine*, spune Isus şi adaugă: *dacă m-aţi fi cunoscut, aţi fi cunoscut încă şi pe Tatăl meu; şi deja l-aţi cunoscut şi l-aţi văzut* (*In* 14,6-7). Verbul *a cunoaşte* folosit de Isus presupune o relaţie intimă. Toţi cei care sunt în comuniune cu El, se află deja în sânul Tatălui, în intimitate cu Tatăl în care se află tot adevărul şi adevărata viaţă.

Relaţia între Tatăl şi Fiul nu rămâne doar într-un cerc restrâns, ea se extinde prin forţa Spiritului Sfânt la toţi cei care aderă, îl cunosc şi-l iubesc pe Isus şi prin El sunt purtaţi în comuniune cu Tatăl, izvorul a toate şi scopul ultim.

Aceasta este vocaţia pe care o are marea familie umană, iar în sânul ei Biserica şi miniştrii aleşi ai ei, de a-l face cunoscut pe Tatăl cum a făcut-o Isus. *Aceasta este viaţa veşnică: să te cunoască pe tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Isus Cristos pe care l-ai trimis* (*In* 17,3).

Preotul, Părinte şi Tată

În acest context şi în perspectiva acestei misiuni care este locul *Preotului*?

Dintre caracteristicile pe care trebuie să le aibă un preot care e cea mai importantă? Iar dintre definiţiile cu care este prezentat care este cea mai potrivită - alt Cristos, ministru, Părinte, Păstor, tată, slujitor, prieten, maestru, învăţător, doctor, judecător sau om al tuturor?

Toate sunt frumoase şi expresive şi trebuie să constituie nota unui preot, icoana lui. Dintre acestea vrem să ne oprim asupra celor două care decurg direct din legătura preotului cu Tatăl cel veşnic: *Părinte şi tată*.

În limbajul comun al poporului nostru există o formulare care mi se pare nu numai plăcută, ci şi expresivă şi onorantă,

folosită atât pentru sfântul Părinte Papa, cât şi pentru episcop şi mai ales pentru preot: *Părintele Papa, Părintele Episcop, Părintele Ioan, Părintele Petru. Părintele nostru*, simplu. Este o teologie profundă prin care oamenii îl definesc pe Păstorul lor sufletesc atribuindu-i acest minunat titlu: *Părinte = Tată.*

E lesne de înţeles că este vorba de o paternitate spirituală, cu totul specială şi posibilă numai pentru cei ce cred şi se oferă lui Dumnezeu, singurul în stare să genereze fii şi să stabilească o legătură puternică între unii şi alţii (cf. *Ef* 3,15). Această paternitate are ca fundament legătura noastră cu Isus care este chipul lui Dumnezeu şi prin care noi avem acces la Tatăl (cf. *2 Cor* 4,4).

Paternitatea spirituală a Preotului

Scoţând în evidenţă acest dar de care se bucură fiecare preot prin alegerea şi menirea sa, sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea se adresa în 1979 tuturor preoţilor chemându-i să-şi iubească vocaţia şi să o considere ca pe o binecuvântare pentru poporul lui Dumnezeu.

Alegerea celibatului pentru împărăţia lui Dumnezeu îi conferă preotului o libertate totală de a-i iubi pe oameni şi de a deveni pentru toţi părinte şi tată. *Preotul prin celibatul său devine* om pentru alţii *într-un mod diferit de cel căsătorit care, stabilind un legământ conjugal cu o femeie, devine şi el ca soţ şi tată un* om pentru alţii, *mai ales în sânul propriei familii, pentru soţia sa şi împreună cu ea pentru fiii cărora le-au dat viaţă. Preotul, renunţând la această paternitate care este proprie soţilor, caută o altă paternitate şi, am putea spune pe drept, o altă maternitate conform cuvintelor apostolului despre fiii pe care el îi naşte în dureri (cf. 1 Cor 4,15; Gal 4,19). Aceştia sunt fiii săi spirituali, oameni ce sunt încredinţaţi de către bunul Păstor grijii şi ocrotirii sale. Aceşti oameni sunt mulţi, mult mai mulţi decât pot să îmbrăţişeze o simplă familie. Vocaţia pastorală (părintească) a preotului este deosebit de mare, pe care Conciliul o prezintă ca fiind universală, ea se extinde la toată Biserica şi este ca atare misionară* (cf. PO 3; 6; 10; 12) (*Ioan Paul al II-lea*, Joia Sfântă 1979).

Adresându-se episcopilor din Honduras la 20 octombrie 1988 şi arătându-le cât este de importantă formarea viitorilor preoţi şi continuarea formării permanente în timpul slujirii ministeriale, sfântul Părinte prezintă definiţia preotului numindu-l *tată* aşa cum se obişnuieşte să fie numit deseori printre noi, făcând aluzie la textul din Evrei capitolul 5.

Preotul luat dintre oameni este orânduit pentru oameni în acele lucruri care privesc pe Dumnezeu *pentru a oferi daruri şi jertfe pentru păcate* (*Evr* 5,1).

Referindu-se la misiunea specială a preotului în comparaţie cu cea a laicilor, sfântul Părinte îl caracterizează drept *tată al tuturor - Padre di tutti*, care nu trebuie să fie împiedicat de nici o preocupare seculară în această misiune, pentru că datoria lui este *să predice mesajul lui Cristos în lume astfel încât activităţile pământeşti ale credincioşilor să fie pătrunse de lumina Evangheliei* (GS 43) (*Ioan Paul al II-lea*, Către seminariştii din Indonezia, 11 octombrie 1989).

Deşi nu trebuie să chemăm tată pe nimeni din această lume, pentru că unul este Tată, cel din ceruri, şi unul singur este Domn şi Învăţător, Isus Cristos (cf. *Mt* 23,9), misiunea apostolilor, a episcopilor şi a preoţilor este de a face vie această realitate tuturor oamenilor nu numai prin vorbe, prin învăţătură, ci în realitate prin viaţa şi atitudinea lor.

Episcopul, preotul trebuie să atragă atenţia asupra vieţii şi operei lui Isus Învăţătorul şi prin El şi cu El asupra iubirii Aceluia care este *Tatăl* tuturor, Părinte plin de iubire şi milostivire.

Această menire trebuie astfel îndeplinită încât să nu fie schimbat rolul nostru cu al Tatălui nici cu rolul şi misiunea Fiului, ci atunci când oamenii îl întâlnesc pe episcop şi pe preot, ei să fie ajutaţi şi favorizaţi să-l întâlnească atât pe Isus ca Învăţător şi Maestru, cât şi pe Părintele nostru ceresc ca Tată.

Este bine să ne reîntoarcem asupra exemplului sfântului Paul.

Apostolul Paul - model de părinte spiritual

Aşa s-a purtat şi Apostolul Paul care a unit misiunea sa apostolică cu paternitatea sa spirituală, nu ca să se aşeze în locul Tatălui veşnic, nici ca să uzurpeze unica paternitate a Tatălui, ci ca să favorizeze întâlnirea creştinilor cu iubirea Tatălui, să câştige pe cât mai mulţi pentru familia lui Dumnezeu, pentru a le dărui însăşi viaţa lui Dumnezeu.

În scrierile sale, sfântul Paul îşi atribuie şi se bucură de faptul că el a devenit tată în credinţă pentru atâţia fii între care se numără Timotei, Tit, Filemon şi Onesim. El a avut convingerea absolută că în misiunea lui şi-a căpătat dreptul de *tată*, de *părinte* în credinţă pentru cei pe care i-a încreştinat nu pentru sine, ci pentru Domnul. Iată ce scrie: *Chiar dacă aţi avea zece mii de învăţători în Cristos, totuşi nu aveţi mai mulţi taţi; căci eu v-am născut pe voi întru Cristos Isus prin evanghelie. Vă rog aşadar, fiţi imitatorii mei* (*1 Cor* 4,15) şi în acelaşi sens continuă: *Ştiţi iarăşi cum v-am îndemnat pe fiecare dintre voi, aşa cum face un părinte* (tată) *cu copiii săi, şi v-am povăţuit şi v-am rugat cu stăruinţă ca să umblaţi într-un chip vrednic de Dumnezeu care v-a chemat la împărăţia şi mărirea sa* (*1 Tes* 2,11).

Îmi place să mă folosesc de încă câteva cuvinte cu care sfântul Paul se prezintă în misiunea sa: *Paul ... către Tit, adevăratul meu* fiu *în credinţa noastră, har şi pace de la Dumnezeu* Tatăl *şi de la Cristos Isus, Mântuitorul nostru* (*Tit* 1,4) şi în altă parte: *Eu, bătrânul Paul, te rog pentru* copilul *meu, pe care* l-am născut *fiind în lanţuri, pentru Onesim, care odată ţi-a fost nefolositor, iar acum îmi este folositor şi mie şi ţie* (*Fil* 1,11).

Ce lucru stă în spatele acestor expresii ale sfântului Paul în care el se identifică şi se aseamănă cu un tată? În toate cele trei citate contextul este cel al unei insistente cereri *de a crede în iubire* care inspiră şi alimentează îndemnurile pe care el le adresează corintenilor sau celor din Tesalonic şi îl susţin în preocupările sale de apostol. Tonul este parcă diferit de fiecare dată, mai intim, mai dulce adică un ton care îndeamnă la umilinţă.

În toate scrierile sale şi mai ales în aceste citate se impune acea imagine de Tată a apostolului, care transmite viaţa divină, credinţa fie că le predică sau îi botează. El este conştient că între credincioşi şi Dumnezeu se naşte un nou raport, o condiţie de fii în care Dumnezeu le devine *tată* prin opera şi slujirea sa.

Legătura spirituală între părinte şi fii

Între cei care primesc condiţia de fii ai lui Dumnezeu şi persoana apostolului mediator se instaurează o relaţie nouă personală, întrucât în timp ce le este transmisă viaţa divină, şi astfel sunt născuţi pentru Dumnezeu, ei primesc şi o parte din viaţa celor care le-o transmite. Prin această efuziune de viaţă se naşte între cel convertit şi cel care l-a chemat la convertire un raport nou de frăţietate. Scrisoarea către Tit, care este scurtă, dar plină de învăţăminte, arată cum Paul, în timp ce-l prezintă pe Onesim ca fiu al său născut prin credinţă îl numeşte şi îl prezintă ca pe *fratele său preaiubit*. Această legătură care se realizează între cel convertit-încreştinat şi cel care anunţă, botează şi slujeşte nu este ceva impus din exterior, ci reprezintă un răspuns de iubire atât la iubirea Tatălui ca Părinte al tuturor, cât şi la iubirea-slujire a celui care îndeplineşte misiunea de tată-Părinte în credinţă devenind astfel Fiu preaiubit al lui Dumnezeu şi fiu spiritual al apostolului, Părinte şi Păstor.

Paternitatea în sens spiritual, în sens evanghelic, paternitatea care rezultă din slujirea sacerdotală.este o realitate care nu este opera celui care realizează contactul sau dispune un suflet la trăirea vieţii divine şi la experienţa cu Tatăl, ci a lui Dumnezeu însuşi de la care vine orice paternitate şi toată iubirea. Cel care vesteşte Evanghelia, cel care oferă viaţa cea divină prin sacramente sau slujirea proprie, nu oferă nimic de la sine, ci numai ceea ce a primit de la Dumnezeu, viaţa şi iubirea sa pe care o revarsă în întregime, nu o parte ci toată, fără ca el să piardă nimic din ceea ce are, viaţa dumnezeiască din El. Este un adevăr al vieţii spirituale şi un dar pe care îl primeşte cel ce a fost ales să devină părinte spiritual şi tată în credinţă (cf. Klaus Hemmerle, *Scelto per gli uomini*, 1995).

Iată motivul pentru care între preot şi credincios se naşte o legătură intimă spirituală, întrucât viaţa lui Dumnezeu pe care o are în el, o transmite altuia astfel încât amândoi o trăiesc din plin, unul ca cel care o primeşte în calitate de fiu spiritual, celălalt, preotul în calitatea de tată şi părinte, care l-a născut la credinţă.

Dacă sunt atâtea motive pentru a-i vedea rolul deosebit al *preotului* în cadrul comunităţii creştine - cu atâtea titluri şi cu atâtea valori - faptul că el este numit *Părinte*, tată spiritual, mi se pare un lucru esenţial, fundamental.

Preotul este cel care celebrează sfintele taine, iar el prin Cristos însuşi face prezentă iubirea Tatălui care-i primeşte pe fiii săi în Biserică, îi copleşeşte pe oameni cu darul milostivirii, al iertării şi al binecuvântării şi le împarte viaţa sa dumnezeiască.

Preotul este, aşadar, *părinte*, pentru că el îndeplineşte rolul lui Isus, care este imaginea Dumnezeului nevăzut şi care are menirea de a revela şi a face vie iubirea milostivă a Părintelui ceresc, Tatăl tuturor şi Stăpânul a toate.

Şi acum înainte de a face o concluzie e bine să ne punem câteva întrebări practice.

Asemănări şi deosebiri

Ce înseamnă să fii tată natural, Părinte?

a. Mai întâi se cere să fii plin de viaţă şi iubire.

b. Apoi un tată natural dăruieşte viaţă din viaţa care o are şi odată cu ea toată iubirea sa părintească.

c. Un tată nu încetează să-şi reverse asupra fiilor săi toată grija şi bucuria până la sfârşit.

d. Un adevărat părinte, un tată sau o mamă se consumă şi moare, numai din dorinţa ca viaţa şi iubirea să continue. Este de fapt un dar divin pe care oamenii l-au primit şi nu sunt liniştiţi şi fericiţi decât dacă îl fac să se perpetueze în proprii fii.

Ce înseamnă să fii tată, Părinte spiritual?

Între viața naturală și supranaturală există o asemănare fundamentală. Și una și alta provin de la Dumnezeu și duc la el. Așa cum în privința vieții naturale nu poate exista viața decât de la Dumnezeu, izvorul vieții și tatăl tuturor, tot așa nu poate fi nici o îndoială și nici nu se poate concepe viața spirituală dumnezeiască decât din darul nemărginit al iubirii Tatălui.

Isus însuși, Fiul lui Dumnezeu, coboară pe pământ pentru a pecetlui acest legământ de iubire și de revărsare de viață. El generează și dă naștere la atâția fii și fiice în Împărăția cea nouă, *împărăția dreptății, a păcii și a iubirii.*

Aici intră misterul Apostolilor, al episcopilor și al preoților, angajându-se să devină prin misiunea lor *generatori* prin credință, dătători de viață și iubire.

Preotul, așadar, prin iubirea sa, din darul vieții sale dăruiește viață și iubire, viață nouă tuturor celor care trec de la moarte la viață, din întuneric la lumină, prin taina sfântă a botezului.

Preotul continuă să alimenteze această viață, de fapt continuă să reverse în suflete darul iubirii și al vieții spirituale, prin cuvintele pe care le proclamă, prin tainele pe care le celebrează, nu în numele său, ci în numele lui Cristos al cărui crainic este.

Preotul, *părinte și tată spiritual*, nu poate și nu trebuie să fie liniștit dacă viața și iubirea nu cresc, nu se măresc până la împlinirea vârstei lui Cristos, până la desăvârșire.

Se știe că numai prin moarte, prin jertfă totală, Isus ne-a adus mântuirea, viața cea nouă și iubirea adevărată.

Imaginea biblică cu bobul de grâu este mai mult decât semnificativă; dacă moare aduce rod bogat. Este logica divină, este logica Tatălui care și-a sacrificat Fiul pentru a ne demonstra iubirea și a ne oferi viața sa divină și sărutul iertării; este actul cel mai convingător și condiția *sine qua non* din partea Fiului lui Dumnezeu care n-a găsit liniște până nu s-a jertfit pe sine pentru oameni, pentru viața lor și iubirea cea veșnică.

Concluzie

Preotul este cu adevărat părinte, tată, tată spiritual numai în măsura în care este plin de viață dumnezeiască, de iubire și de spirit Sfânt.

El nu-l înlocuiește pe Tatăl cel veșnic, nici pe Isus Mântuitorul omului, ci îl reprezintă, îl actualizează, face vie viața sa divină și perpetuează iubirea dumnezeiască prin faptul că se oferă și se pune la dispoziția celui care este *Domnul și de viață dătătorul.*

Preotul este un om luat dintre oameni și rânduit pentru oameni în cele care-l privesc pe Dumnezeu (*Evr* 5,1).

Preotul este un mister - mister al credinței - chemat să poarte numele de *tată*, de *părinte*, pentru triumful iubirii Părintelui veșnic și al vieții divine.

BIBLIOGRAFIE

CONCILIUL VATICAN II, *Proesbiterorum ordinis.*

GIOVANNI PAOLO II, *Padre*, Ed. Piemme, 1999.

GIOVANNI PAOLO II, *Cari sacerdoti*, Ed. Paoline, 1990.

GIOVANNI PAOLO II, *Lettera ai sacerdoti*, Joia Sfântă, 1979.

KLAUS HEMMERLE, *Scelto per gli uomini*, Ed. Città Nuova, 1995.

GERARD AI VESCOVI, *Dio Padre*, Conferință 1999.

† Petru GHERGHEL
Episcop de Iași

Riassunto

In questo periodo di preparazione per il Grande Giubileo del 2000, la Chiesa e in un modo particolare il Santo Padre Giovanni Paolo II ci invitano a scoprire Dio Padre e il suo amore eterno, di vivere la grande realtà che siamo stati eletti i suoi figli e di esultare quando ci benedisce, ci abbraccia, ci perdona e ci da il vestito nuovo, ci da l'anello della fedeltà e fa festa perché siamo tornati da Lui e lo chiamiamo col nome di *Padre*.

Ci sono tante occasioni per capire questa verità e questo grande mistero della nostra fede. Tanto gli esegeti quanto i Padri della Chiesa ci aiutano a vivere il mistero di un solo Dio in tre persone e a conoscere il Dio Padre, la sorgente ed il Creatore di tutta la vita. Seguendo il loro insegnamento possiamo arrivarci a capire qualcosa della sua natura divina e della Trinità delle persone nel grande mistero di amore verso di noi.

Dopo una breve presentazione del quadro biblico sulla verità del Dio Padre, la presente conferenza si sofferma sulla spiritualità del sacerdote, alla stregua di san Paolo, sottolineando il legame spirituale che fa sì che il padre sia il padre rispetto ai figli nella misura in cui sta coltivando in loro la grazia divina. Il Padre spirituale non sostituisce ma rappresenta il Padre eterno quando fa vivo il suo amore divino.

PATERNITÀ E MATERNITÀ
- ITINERARI SPIRITUALI -

Piego le ginocchia davanti al Padre, dal quale ogni paternitá nei cieli e sulla terra prende nome *Ef* 3,14-15

A immagine e somiglianza di Dio

Possiamo divenire molte realtà, ma tutti nasciamo figli. L'idea - di più: la profonda intuizione - che tutto il nostro essere sperimenta e conosce nei nomi della paternità e della maternità ci accompagna dall'alba della nostra vita, da quando, prima ancora di avere coscienza di essere figli, veniamo donati a noi stessi e ci riceviamo dalla mano di una sorgente che ci precede.

Forse è uno di motivi per cui il nome del Padre - unica fonte dell'amore trinitario - ci rimane cosi familiare e ad un tempo misterioso. Familiare perché paternità e maternità sono termini nei quali a Dio è piaciuto rivelarsi e che hanno profonda analogia con noi e la nostra esperienza. Misterioso, perché la realtà che esso contiene e descrive ci precede, tanto nell'orizzonte della nostra esperienza, quanto in quello dell'Assoluto del suo mistero.

Paternità e maternità sono un volto del mistero di Dio in noi, un volto che ci appartiene dalla creazione, da quando Dio disse *facciamo l'uomo a nostra immagine e somiglianza ... maschio e femmina lo creò* (*Gn* 1,26-27). Dio si dona a noi in noi stessi, ponendo in noi la sua immagine. Nella natura dell'uomo troviamo dunque un esplicito riferimento al mistero di Dio, una analogia secondo l'essere *(analogia entis)* ed il mistero *(analogia mysterii)*[1].

[1] Sulle possibilità dell'analogia nell'ambito della teologia sponsale si veda l'ottimo lavoro di C. GIULIODORI, *Intelligenza teologica del maschile e del femminile*, Roma 1991, soprattutto le pp. 81-112. Precisazioni sugli sviluppi interni alla teologia nuziale